

Svar. Initiativärende. Behåll Region Skånes IVA-ambulans

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen bifaller initiativärendet mot bakgrund av redan genomförda åtgärder.

Sammanfattning

Socialdemokraterna har i ett initiativärende till regionstyrelsen föreslagit att ge regiondirektören i uppdrag att förlänga den befintliga IVA-ambulansens uppdrag, antingen i egen regi eller hos den nya entreprenören i ambulansdistrikt två, så att det inte uppstår något kapacitetsglapp mellan den gamla och den nya organisationen av IVA-transporter samt att medicinsk service säkerställer att en ny organisation för transporter av IVA-patienter förankras hos berörda verksamheter och personalföreträdare.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2021-04-28
2. Initiativärende 2021-03-26

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

Regionfullmäktige beslutade i september 2019 att upphandla ambulansverksamheten i distrikt 2, och ett beslut om tilldelning skedde därefter i april 2020. Detta beslut överklagades och Förvaltningsrätten dömde till Region Skånes fördel i november 2020. Vid upphandlingen, upphandlades endast den ordinarie ambulanssjukvården. Ansvar för ambulanstransporter med speciella behov kommer från den 1 maj 2021 att ligga på Förvaltning Medicinsk service. En av dessa uppdragstyper är planerade överflyttningar av intensivvårdspatienter. Detta innebär att det inte är möjligt att förlänga detta uppdrag och dessutom finns inte fordon eller personalresurser hos den tillträdande leverantören för aktuell verksamhet.

Nuläge

Akuta, brådskande och i vissa fall planerade överflyttningar av IVA-patienter sker idag med vanlig ambulans, som bemannas med ambulanssjuksköterskor och medarbetare från sjukhusen som medföljer. Det handlar om ca 150 uppdrag per år.

Vissa planerade transporter (ca 100 per år) sker med en (1) IVA-ambulans som är stationerad i Lund. Denna är bemannad med vidareutbildad anestesisjuksköterska och ambulanssjukvårdare som kör. Det innebär att en person bemannar utrymmet där patienten vårdas under färd. En sjuksköterska med vidareutbildning i anesthesi har en gedigen kompetens men har ingen särskild kompetens vad gäller IVA vård. Det finns inte heller några krav på vare sig erfarenhet som anestesisköterska eller av IVA vård innan anställning prehospitalt med dagens lösning. Nuvarande IVA-ambulans har två timmars inställelsetid före idrifttagande och därefter körtid till respektive IVA-avdelning.

Det medicinska ansvaret för patienten ligger i båda fallen på avlämnande enhet, i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer för sekundärtransporter i ambulanssjukvården.

Förändring

Från den 1 maj, kommer planerade IVA överflyttningar företrädesvis att ske med Medicinsk service multifunktions-ambulans, bemannad med erfaren vidareutbildad ambulanssjuksköterska samt ambulanssjukvårdare alternativt ytterligare en vidareutbildad sjuksköterska. Bemanning kompletteras från sjukhuset med en utbildad IVA personal och enligt IVA enheternas planering är det IVA läkare som kommer att medfölja. Således kommer att finnas såväl prehospital kompetens som IVA kompetens för att vårda patienten. I utrymmet finns utrymme för ytterligare en person vid behov. Det innebär att två (och vid behov tre) personer bemannar utrymmet där patienten vårdas under färd.

Förändringen ger en förbättrad patientsäkerhet med högre kompetens samt fler personer vid överflyttningar.

I tider utan pandemi är överflyttning mellan intensivvårdsavdelningen en sällanhändelse men tyvärr vanligare nu under pandemin. Vad gäller Kristianstad och Helsingborg som är mindre sjukhus och har färre antal i tjänst kommer i de fall ordinarie jour inte kan medfölja pga hög arbetsbelastning, bakjour behöva kallas in och denna kommer då att vara upptagen under transporten. Bedömningen är att detta behöver ske någon gång per månad.

Akuta överflyttningar kan precis som i dagsläget behöva utföras av närmast tillgängliga ambulans. I övrigt samma rutiner som i dagsläget. Avlämnande enhet har, precis som i dagsläget, fortsatt medicinskt ansvar för patienten och

avgör om någon från den avlämnande enheten ska följa med i ambulansen.

I de få fall då den utrustning som måste följa med är mycket utrymmeskrävande eller extra vårdutrymme krävs, behövs tillgång till specialfordon. En sådan storbilsambulans (MinMax bil) övertages från nuvarande entreprenör i enlighet med gällande avtal mellan entreprenör och Region Skåne. Problemet har tidigare varit att redundans har saknats både för IVA-ambulans och Min-Max bil. I avvaktan på upphandling av ny bil som skall vara redundans för Min-Max bilen har en storbilsambulans lånats från det nationella mobila ECMO teamet knutet till Karolinska sjukhuset i Stockholm. Dessutom har också ytterligare en storbilsambulans lånats från Kronoberg. Så sammantaget kommer att finnas tre storbilsambulanser vilket säkerställer redundans vad beträffar storbilsambulansen.

För att säkerställa att den nya organisationen för transporter av IVA-patienter är förankrad hos berörda verksamheter har ett omfattande samråd skett med berörda sjukvårdsförvaltningar.

Skäl till förändringen

Medicinsk Service ny upphandlade sk Multifunktions ambulans har till skillnad mot tidigare använda ambulanser

- Högre lastkapacitet viktmässigt (300kg)
- Ökad bredd och höjd av in- och utlastningsdörrar
- Möjlighet för tre personer att åka med i patientutrymme
- Möjlighet att ha större patienter liggande på patientbåren då denna kan breddas
- Generellt bårssystem som möjliggör samma fastlåsning av exempelvis kuvöser oavsett ambulans
- Till skillnad från nuvarande IVA-ambulans kan man arbeta med patient när man är fastspänd under transport

Denna ambulanstyp införs succesivt i takt med att äldre fordon fasas ut. För närvarande har Medicinsk Service 13 fordon av denna karaktär.

Insatstiderna blir kortare, då flera bilar (13) kan genomföra överflyttningar. Dessa bilar har inte två timmars inställelsetid då dessa vanligtvis är geografiskt spridda i västra Skåne, i stället för att alltid utgå från Lund.

Det råder brist på specialistutbildade anestesijuksköterskor. Det är viktigt att deras kompetens används på rätt sätt. De anestesijuksköterskor som idag arbetar i IVA-ambulansen genomför vardera få uppdrag per år (4-6 stycken), vilket medför att det är svårt att upprätthålla specifik kompetens för denna arbetsuppgift.

Bristen på redundans vad beträffar storbilsambulanser har kunnat säkras genom

att ytterligare två sådana fordon har lånats in.

Sammanfattning

Medicinsk service har fått i uppdrag att genomföra specialtransporter, däribland planerade IVA-överflyttningar, från och med den 1 maj 2021. Detta utöver nuvarande uppdrag att medverka vid akuta och brådskande IVA-överflyttningar. Uppdraget kommer att lösas med nyinköpt Multifunktionsambulans och med specialistutbildade ambulans-sjuksköterskor. Vad gäller storbilsambulanser kommer att finnas en redundans genom att 3 sådana bilar finns att tillgå.

Socialdemokraterna föreslår i sitt initiativärende att den befintliga IVA-ambulansens uppdrag ska förlängas för att undvika kapacitetsglapp mellan den gamla och den nya organisationen av IVA-transporter samt att den nya organisationen för transporter av IVA-patienter förankras hos berörda verksamheter och personalföreträdare. Bedömningen är att förslagen tillgodoses enligt beskrivningen ovan, samt att de i flera avseenden även utvecklas.

Förändringen ger en förbättrad patientsäkerhet med högre kompetens genom att IVA-transporterna kompletteras med utbildad IVA personal från sjukhusen (i enlighet med IVA enheternas planering är det IVA läkare som kommer att medfölja). Detta innebär att kommer det från 2021-05-01 kommer att finnas såväl prehospital kompetens som IVA kompetens ombord på IVA ambulanserna i Region Skåne. Ett omfattande förankringsarbete av den nya organisationen för transporter av IVA-patienter har därutöver genomförts tillsammans med berörda verksamheter och sjukvårdsförvaltningar. Förändringen kommer även att utvärderas och återkommande uppföljning är planerad där man liksom i övrigt patientsäkerhetsarbete ser över processer och gör förändringar efter hand.

Mot bakgrund av genomförda åtgärder anses därför initiativärendet vara bifallet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Ärendet kräver ingen särskild uppföljning.

Carl Johan Sonesson
Ordförande

Alf Jönsson
Regiondirektör